

◆ **Derleme Makale**

**Max Weber'den Peter Ludwig Berger'e: Din Sosyolojisi Bağlamında
Sekülerleşme Teorisi**

İbrahim MAVİ**

 0000-0002-8268-6899

MAKALE BİLGİSİ

Başvuru: 21. 10. 2022
Düzeltilme Talebi: 08. 11. 2022
Son Düzeltilme: 12. 11. 2022
Kabul: 24. 11. 2022
Online Yayın: 15. 12. 2022

Anahtar Kelimeler:

Din Sosyolojisi
Bilgi Sosyolojisi
Max Weber
Peter L. Berger
Sekülerleşme

ÖZ

İnsanlık tarihinin her döneminde insanlar bir kutsala inanma ihtiyacı duymuşlardır. İlk dönem inanç şekilleri, mitolojik öğeler ve ritüellerden, semavi dinlere kadar insanların hayatı anlamlandırma süreci din mefhumunun bir parçası olarak devam etmiştir. Aynı şekilde tek tanrılı dinlerin ortaya çıkışıyla dinin toplumdaki önemi artmıştır. Her ne kadar modern dönem bilimsel gelişmeler çerçevesinde "tanrının ölümü" "rasyonelleşme" "sekülerleşme" ile dinin etkisinin azalacağı veya ortadan kalkacağı tartışmaları artmışsa da insanların inanç arayışı sürekli devam etmiştir. Günümüzde bu sürecin değiştiğine/değişeceğine dair birçok teori ortaya çıkmıştır. Din sosyolojisinin de ilgi alanına giren bu tartışmalardan biri sekülerleşme teorisidir. Weber'in rasyonelleşme kavramıyla başlayan bu süreç Berger'in sekülerleşme teorisiyle yeni tartışmaları beraberinde getirmiştir. Bu çalışmada din sosyolojisine katkı sunan klasik sosyoloji kuramcılarında Max Weber'in rasyonelleşme ve din sosyolojisi yaklaşımı ile çağdaş din sosyolojisine katkı sunan Peter Ludwig Berger'in sekülerleşme teorisi ele alınmaktadır. Bu bağlamda Weber'in düzen, toplumsal eylem ve rasyonelleşme kavramları ile kapitalizm ve Protestanlık çerçevesinde din-toplum ilişkisine dair düşünceleri üzerinde durulmaktadır. Weber'in dünyanın büyüünün bozulması olarak nitelediği süreç, dinin toplumsal hayattaki yerinin değiştiğine dair ilk tartışmalar arasında yer almıştır. Aynı şekilde çağdaş din sosyolojisine ve bilgi sosyolojisine katkı sunan Berger'in din, bilgi sosyolojisi, toplumsal gerçekliğin inşası yaklaşımları çevresinde geliştirdiği sekülerleşme teorisi de bu tartışmalarda güncelliğini korumaktadır. Bu iki düşünürün görüşleri çerçevesinde sekülerleşme teorisine katkı sunulması amaçlanmaktadır. Ayrıca dinin kilise vb. tek bir kurumdan değil uzmanlaşmış farklı kurumlardan edinildiği ve çoğullaştığına yönelik tartışmalar da literatür tarama yöntemiyle analiz edilmektedir.

*1Yazar İletişim/ Corresponding Author: İbrahim Mavi (Dr.), Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye
✉ ibrahimmavi01@gmail.com
Kaynak Gösterimi/ Citing This Article: Mavi, İ. (2022). Max Weber'den Peter Ludwig Berger'e: Din sosyolojisi bağlamında sekülerleşme teorisi. *Sosyolojik Bağlam Dergisi*, 3(3), 306-317. doi:10.52108/2757-5942.3.3.7